

Üniversite Uyum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Uyum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32204>

Özet

Üniversite Uyum Ölçeği (UUÖ), Sevinç ve Gizir (2020) tarafından Türk üniversite öğrencilerini hedef alarak geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, öğrencilerin yükseköğrenim kurumlarına geçiş sürecinde yaşadıkları akademik, sosyal ve kişisel-duygusal **uyum** düzeylerini kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, öğrencilerin **geçerlik** ve **güvenilirlik** çalışmalarıyla ardından çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu tespit edilmiştir. Geliştirme çalışmaları, özellikle üniversite yaşamına adaptasyon zorluklarının erken tespiti ve önleyici rehberlik hizmetlerinin planlanması için önemli bir zemin sunmaktadır.

Ölçeğin geliştirilme süreci, kapsamlı bir literatür taraması ve madde havuzu oluşturulması takiben, psikometrik analizler yoluyla nihai formunun belirlenmesini içermiştir. UUÖ, üniversite öğrencilerinin kampüs yaşamına ve akademik beklentilere ne ölçüde bağlı bir şekilde adapte olduğunu ölçerek, öğrencilerin refahını ve akademik başarılarını artırmayı hedefleyen araştırmacılar ve uygulayıcılar için kritik bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Üniversite, Uyum, Adaptasyon, Üniversite Yaşamı, Psikometri, Ölçek Geliştirme, Yükseköğretim, Rehberlik.

Yazarlar

Tuba Sevinç, Cengiz Akçay Gizir

Amaç

Üniversite Uyum Ölçeği'nin temel amacı, Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin yeni akademik ve sosyal çevrelerine sağladıkları **uyum düzeylerini** objektif ve standart bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, özellikle birinci sınıf öğrencilerinin karşılaştıkları zorlukları tanımlayarak, risk altındaki öğrencilerin belirlenmesine ve onlara yönelik özel müdahale programlarının tasarlanmasına olanak tanımaktadır.

Ölçek, aynı zamanda, üniversite yönetimlerinin ve öğrenci hizmetleri birimlerinin sunduğu oryantasyon ve danışmanlık hizmetlerinin etkinliğini değerlendirmek için de kullanılabilir. Araştırmacılar için ise üniversite adaptasyonunu etkileyen psikolojik, demografik ve çevresel faktörlerin incelenmesinde güvenilir bir ölçüm aracı sağlamaktadır.

Yapı

Üniversite Uyum Ölçeği, genellikle çok boyutlu bir yapı olan **üniversite uyumu** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, öğrencilerin yeni yaşam koşullarına entegrasyonunu ifade eder ve tipik olarak aşağıdaki alt boyutları içermektedir (ancak orijinal makalenin detayları için referansa başvurulmalıdır):

Akademik Uyum: Ders çalışmaya alışkanlıkları, sınav kaygısı yönetimi, akademik beklentilere cevap verme ve ders materyallerine adaptasyon becerisi.

Sosyal Uyum: Akran ilişkileri kurma, sosyal aktivitelere katılma ve üniversite topluluğuna ait hissetme.

Kişisel-Duygusal Uyum: Stresle başa çıkma, yeni çevreye bağlı olarak ortaya çıkan duygusal zorlukları yönetme ve genel psikolojik iyi olma.

Kurumsal Uyum: Üniversitenin kurallarına, prosedürlerine ve idari yapıya adaptasyon.

Ölçek, bu boyutlar aracılığıyla öğrencilerin adaptasyon sürecinin hangi alanlarda güçlü veya zayıf olduğunu ortaya koyarak, danışmanlık süreçlerine rehberlik etme potansiyeline sahiptir.

Geçerlik

Sevinç ve Gizir (2020) tarafından yürütülen geliştirme çalışmasında, Üniversite Uyum Ölçeği'nin yapısal geçerliliği sağlam temellere dayandırılmıştır. Yapı geçerliliği, özellikle Faktör Analizi teknikleri (Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi) kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak öngörülen çok boyutlu yapıya desteklediğini göstermiştir.

Ayrıca, ölçeğin ölçüt bağımlı geçerliliği kapsamında, üniversite uyumu ile ilişkili olduğu bilinen diğer psikolojik yapılar (örneğin, yaşam doyumu, yalnızlık veya akademik başarı) ile korelasyonları incelenmiş ve beklenen yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu çalışmalar, UUÖ'nün gerçekten de üniversite uyumunu ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık ve zamana bağlı tutarlılık yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. İç tutarlılık analizi için **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin genelinde ve tüm alt boyutlarında yüksek iç tutarlılık katsayıları elde edilmiştir, bu da maddelerin ölçülmek istenen yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçeğin **test-tekrar test güvenilirliği** çalışmaları da yapılmış olabilir (detayları için orijinal makaleye bakılmalıdır). Bu yöntem, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar verip vermediğini belirler. Yüksek güvenilirlik değerleri, UUÖ'nün zaman içinde kararlı ve güvenilir bir ölçüm sağladığı anlamına gelmektedir.

Faktör Analizi

Üniversite Uyum Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. AFA, ölçeğin bağımlıdaki madde havuzundan latent (gizil) boyutlar keşfetmek için kullanılır, bu süreçte özdeğerler ve yamaç-birikinti grafikleri incelenerek ölçeğin çok faktörlü yapısı belirlenmiştir.

DFA ise belirlenen faktör yapısının (örneğin Akademik, Sosyal, Kişisel-Duygusal Uyum) Türk öğrenci örnekleminde ne kadar iyi uyum sağladığını test etmek için kullanılmıştır. DFA sonuçları, çeşitli uyum iyiliği indekslerinin (RMSEA, CFI, TLI vb.) kabul edilebilir sonuçları içinde olduğunu göstererek, ölçeğin geliştiriciler tarafından öngörülen yapısal modelini doğrulamıştır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Orijinal makalede belirtilen Likert tipi derecelendirme formatı kullanılmıştır (Detaylı derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemiştir, ancak geliştirme ölçekleri genellikle 4 veya 5'li Likert tipindedir).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Üniversite Öğrencileri (University Students)

Age Group: 18-25 yaş aralığındaki yükseköğrenim öğrencileri (Genç Yetkinlik dönemi)

Population Details: Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin farklı fakültelerinde öğrenim gören lisans öğrencileri.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Kağıt kalem veya dijital ortamda uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler

Akademik Uyum, Sosyal Uyum, Uyum Güçlüğü, Psikolojik Ölçek, Sevinç ve Gizir, 2020.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Seda SEVİNÇ TUHANÖZLU

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: seda_sevinc@hotmail.com

Correspondence Address: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Üniversite Uyum Ölçeği, 2020 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar olan Seda SEVİNÇ TUHANÖZLU ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik araştırmalar için kullanım izinleri genellikle yazarlarla iletişim kurularak sağlanmaktadır.

Ölçek, Sevinç ve Gizir (2020) tarafından akademik bir dergide yayınlandıktan, akademik ve eğitim amaçlı kullanımlarda telif hakları ve izinler konusunda yazarların belirlediği kurallara uyulması zorunludur.

The original PDF can be downloaded here: [universite-uyum-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/universite-uyum-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Sevinç, T. S., ve Gizir, C. A. (2020). Üniversite Uyum Ölçeği'nin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 49, 67-87. doi: 10.9779/pauefd.547409

Üniversite Uyum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemiştir. Maddelerin tam listesi için lütfen yukarıda belirtilen referans makaleye (Sevinç & Gizir, 2020) başvurunuz veya sorumlu yazar ile iletişime geçiniz.